

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemanje za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr., — po pošti prejemanje pa za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 40 kr. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (insetate) vzprejmlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 8 kr., za dvakrat 12 kr., za trikrat 15 kr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 1. julija 1892.

Politiški oddelek.

† Herbst.

V soboto umrl je na Dunaji bivši vodja levičarjev Eduvard Herbst. Ime tega moža je tesno združeno z zgodovino avstrijskega parlamentarnega življenja. Bil je vedno velik nasprotnik Slovanov, zlasti pa češkega državnega prava. On je nekoč se v češkem deželnem zboru izrekel, da njegova stranka teži na Dunaj. Da ni bilo njega, kdo ve, če bi koncem šestega desetletja ne bili Čehi dosegli svojih državnih pravic. Samo Auerspergi bi morda ne bili mogli se toliko upirati, ker bi meščanskih elementov ne bili imeli na svoji strani. On je pa znal vse liberalne Nemce pridobiti proti federalizmu.

Pokojnik rodil se je dne 9. septembra 1820. leta na Dunaji, kjer je tudi dovršil pravoznanske študije. 1843. leta je postal doktor in je kot suplent jel poučavati na vseučilišči. 1847. leta je bil imenovan profesorjem kazenskega prava na tedaj še nemškem vseučilišči v Levovu, od kodar se je 1858. l. preselil na vseučilišče v Prago. V začetku parlamentarne dobe ga je poslal okraj šluknovski v češki deželni zbor. S tega časa je vedno parlamentarno deloval. Njegovo ime je posebno bolj zaslovelo pod Belcredijevim ministerstvom, kadar je v hudih govorih se upiral vladnim dobrim nameram.

Koncem 1867. leta je postal pravosodni minister tako imenovanega meščanskega ministerstva. Starejši Slovenci se še dobro spominjajo te vlade, ki je zlasti na Češkem posebno kruto postopala. Nam Slovencem tudi ni bila naklonjena, ali dovoljevala je pa nam svoboda zborovanja. Tedaj so bili po Slovenskem mnogi tabori, ki so mnogo pripomogli k razširjenju narodne zavesti. V aprilu 1870. leta je to ministerstvo odstopilo in Herbst je postal vodja opozicije, ter je hudo pobijal Potočkega in Hohenwartovo vlado. Po Hohenwartovem odstopu je prišel na krmilo Auersperg, Herbst je pa vodil v zbornici vladno stranko.

Kmalu so se pa pokazala mala nasprotja mej Herbstom in vlado, ki so se vedno bolj poostrovala in privedla do tega, da je levica dogospodarila. Ko se je Herbst jel upirati bosenski politiki je napravil razpor mej levičarji, kateri niso mogli več sestaviti nobene vlade. Tako je Herbst mnogo pripomogel, da je prišel Taaffe. Herbstova zvezda je sedaj jela temneti. Novi vladi je močno nasprotoval, a s tem le to dosegel, da so nemško-liberalni člani izstopili iz ministerstva in se je grof Taaffe moral bolj opreti na Slovane.

Seme, katero je Herbst sejal, je na Češkem zanj jelo roditi kaj neugoden sad. Porodila se je odločnejša nemška stranka, kateri se je Herbst zdel vse prezmeren in preveč prijenljiv. Pri državnozbornskih volitvah 1885. leta se je moral iz svojega dotedanjega volilnega okraja šluknovskega umakniti dr. Pirquetu. V Prahatici je pa pri volitvi propal. Tako mu je skazovala hvaležnost stranka, za katero je vse življenje deloval. V dunajskem notranjem mestu je dobil potem jeden mandat, da je ostal državni poslanec. Videlo se mu je pa, da ga nehvaležnost svojih pristašev zelo žali. Kot poslanec dunajskega mesta ni več igral te vloge, kakor poprej. Vodstvo leveice je polagoma prešlo od Herbstu v roko Plenerju. Bil je nedavno še načelnik kazenskemu odseku, ali o njegovem prejšnjem delovanju ni bilo več duha ne sluha. Skoro bi rekli, da je bil že politično mrtev, če tudi je že njegovo ime pomenjalo cel program. V parlamentu ga zatorej ne bodo pogrešali. Vse bode šlo gladko brez njega naprej, kakor je dosedaj. Tudi za levico smrt Herbstova sedaj ni nobena posebna zguba več.

Politični pregled.

Državni zbor. — V seji poslanske zbornice dne 21. junija stavi se najprve več interpelacij in nujnih predlogov glede podpore po uimah poškodovanih krajev. Posl. Plener nasvetuje, da naj se voli komisija, ki naj presoja sklepe poslanske in gosposke zbornice glede podpore državnim uradnikom in stori konečne ukrepe. Obe zbornici volili naj bi po devet članov. Predlog obvelja. Isti poslanec predlaga v imenu bud-

